

Integraal Veiligheidsprogramma 2011-2014 (IVP3)

Met het Oog Op Veiligheid

Dordrecht, voorjaar 2011

Colofon

Het Integraal Veiligheidsprogramma 2011-2014 (IVP3) is tot stand gebracht onder verantwoordelijkheid van de Programmadirecteur Veiligheid, met medewerking van de veiligheidspartners waaronder brandweer, politie, Openbaar Ministerie en Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid

Programmabureau Veiligheid
Afdeling Openbare Orde en Veiligheid

Voorwoord

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsprogramma 2011-2014 (IVP3), het programma waarmee we de basis leggen voor een krachtig en helder veiligheidsbeleid in Dordrecht. Veiligheid maken we niet met mooie woorden op papier. Veiligheid maken we dagelijks en met elkaar. Op straat, in winkelgebieden, bij bedrijven en thuis. Wij allemaal dragen bij aan veiligheid in de samenleving. Toch is het belangrijk dat dit IVP, met de titel "Met het Oog Op Veiligheid", op papier staat. Om een bijdrage te kunnen leveren aan een veilige stad, moet immers ieder zijn rol kennen. De gemeente Dordrecht werkt samen met haar veiligheidspartners (waaronder politie, brandweer, Openbaar Ministerie en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid) de uitgangspunten van het IVP3 verder uit in jaarprogramma's veiligheid. Hierin staan de concrete activiteiten, de maatregelen en resultaten die we willen bereiken, vermeld.

Wat willen we in Dordrecht bereiken? Dordrecht is een stad waar het prettig leven is. Het streven is dat het ook in de toekomst prettig leven blijft in Dordrecht. In onze stad wonen mensen van verschillende achtergronden en culturen. Het College van Burgemeester en Wethouders en de veiligheidspartners willen dat al die mensen in goede sfeer met elkaar wonen en leven. Veiligheid en leefbaarheid is één van de speerpunten van dit college.

Helaas staan de leefbaarheid en veiligheid soms onder druk door het gedrag van individuen of groepen. Inwoners maken zich zorgen om allerlei vormen van overlast en criminaliteit. Het college erkent deze zorg. Het college vindt dat er stevig opgetreden moet worden tegen overlast. Overlastgevend gedrag wordt niet getolereerd. Het college pakt de overlast aan door te zorgen voor goede voorzieningen, door helder te communiceren en tegelijkertijd wetten en regels te handhaven. Criminaliteit wordt samen met politie en justitie voorkomen en bestreden.

De gemeente en haar veiligheidspartners nemen hun verantwoordelijkheid en vertrouwen er op dat inwoners dat ook doen. Dordtenaren zijn immers zelf ook verantwoordelijk voor de eigen leefomgeving. Leefbaarheid en veiligheid begint bij en achter de eigen voordeur.

Door initiatieven uit de bevolking en met de inzet van onze veiligheidspartners is de veiligheid in de stad in de afgelopen jaren naar een hoger peil gebracht. Die ontwikkeling willen we uitbouwen in de komende periode. We zijn op de goede weg, maar het kan altijd beter. De aangiftecijfers dalen, maar Dordtenaren moeten zich ook echt veiliger gaan voelen. Daar werken we gezamenlijk aan. Als burgemeester zal ik alle partners blijven aanspreken op hun verantwoordelijkheid en alle inwoners blijven oproepen zich in te zetten voor de veiligheid en leefbaarheid van Dordrecht. Samen zorgen we ervoor dat Dordrecht een stad blijft, waar het prettig leven is. Nu en straks.

De burgemeester van Dordrecht,

Drs. A.A.M. Brok

Inhoudsopgave

	Pag.
Voorwoord	3
1. Inleiding	5
1.1 Staat van Veiligheid	6
1.2 Ontwikkelingen	6
1.3 De regio	7
1.4 Veiligheidshuis	7
2. Doelstellingen, ambities en uitgangspunten	9
2.1 Doelstellingen	9
2.2 Ambities samengevat	9
2.3 Uitgangspunten	10
3. Thema's en accenten	11
3.1 Veilige woon- en leefomgeving	11
3.1.1. Overlast en woonomgeving	13
3.1.2. Geweld en bedreigingen	15
3.1.3. Diefstal en inbraak	15
3.2 Bedrijvigheid en veiligheid	16
3.3 Jeugd en veiligheid	17
3.4 Fysieke veiligheid	18
3.5 Integriteit en veiligheid	20
Samenvatting doelstellingen IVP3	22
Bijlage 1: Doelbereik IVP2	24

Bij het Integraal Veiligheidsprogramma 2011-2014 (IVP3) is het stuk 'De staat van veiligheid' (cijfers over de objectieve en subjectieve veiligheid in Dordrecht) apart bijgevoegd.

1. Inleiding

Dordrecht is in de afgelopen jaren veiliger geworden. De geregistreerde criminaliteit is in Dordrecht gedaald. De Misdaadmeter van het Algemeen Dagblad onderstreept dit beeld; in 2010 is Dordrecht zelfs van de 29ste naar de 93ste positie gedaald. Een positieve ontwikkeling! Veiligheid blijft een voortdurend aandachtspunt. Werken en wonen in een veilige leefomgeving is en blijft een basisbehoefte en een basisrecht van de inwoners van Dordrecht. Een krachtig en helder veiligheidsbeleid van de gemeente Dordrecht en de veiligheidspartners ligt daaraan ten grondslag.

De komende jaren wil Dordrecht stevig inzetten op:

- het verbeteren van het veiligheidsgevoel
- het tegengaan van overlast
- het tegengaan van bedreigingen
- het verbeteren van de fysieke veiligheid

Om dit te realiseren is veiligheid en leefbaarheid in het Politiek Akkoord 2010-2014 door de coalitiepartijen van de gemeente (Beter Voor Dordt, VVD en CDA) tot één van de speerpunten benoemd. Om de woonkwaliteit van Dordrecht te vergroten, zetten gemeente en veiligheidspartners niet alleen in op de fysieke kant (stenen), maar ook op de sociale kant: veiligheid en leefbaarheid. Dordrecht kiest voor de geïntegreerde aanpak van het bieden van maatschappelijke voorzieningen en het handhaven en toezien op de regels. Zacht waar het kan, hard waar het moet.

De leefbaarheid staat in sommige delen van de stad flink onder druk, bijvoorbeeld door een hoge concentratie van voorzieningen op het gebied van maatschappelijke opvang. Dordrecht streeft naar spreiding van de maatschappelijke opvang over de stad en indien mogelijk over de regio. Daarnaast staat de leefbaarheid onder druk door het gedrag van individuen en groepen inwoners in de openbare ruimte en/of het verkeer. Zij nemen het niet zo nauw met de regels en veroorzaken daarmee overlast voor anderen. De gemeente pakt met de veiligheidspartners deze overlast stevig aan, onder andere door de extra inzet van de taskforce Overlast en de taskforce Arbeidsmigranten. Bewoners mogen vertrouwen op een stevige en slagvaardige aanpak van de overheid.

De gemeente krijgt ook een steeds belangrijke rol ten aanzien van het veiligheidsbeleid. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) publiceerde op 13 augustus 2010 het wetsvoorstel tot "Wijziging van de Gemeentewet in verband met de versteviging van de regierol van de gemeente ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid". Dit wetsvoorstel beoogt een versteviging van de regierol van de gemeente op het lokale veiligheidsterrein door middel van twee maatregelen. Enerzijds door de gemeenteraad te verplichten tot het vaststellen van een integraal veiligheidsplan. Anderzijds door de uitbreiding van de taken van de burgemeester, een rol waarmee de burgemeester zijn natuurlijke gezagspositie versterkt. Met de vaststelling van het IVP3 geeft de gemeente inhoud aan de bedoelingen van het wetsvoorstel.

Binnen de gemeentelijke organisatie is het programma Veiligheid een bijzonder programma, omdat het de gemeenschappelijke koers en ambitie van meerdere organisaties binnen het veiligheidsdomein bepaalt. De gemeente is daarin de regisseur, die zowel beleidsmatig als operationeel activiteiten en maatregelen binnen de eigen organisatie en van partners coördineert en op elkaar afstemt. Veiligheid is binnen de gemeente terug te vinden als facet van diverse beleidsterreinen en daarmee ook een verantwoordelijkheid van meerdere portefeuillehouders in het college.

Leeswijzer

In het IVP3 geven wij aan welke doelstellingen Dordrecht wil bereiken aan het einde van deze collegeperiode en hoe de veiligheidspartners samen met de inwoners deze doelstellingen kunnen bereiken. In de jaarplannen integrale veiligheid staat welke activiteiten de gemeente en de partners vanuit het IVP3 ondernemen en uitvoeren. Deze plannen stelt de gemeente met de partners jaarlijks op.

Voor het IVP3 is gebruik gemaakt van de – inmiddels landelijk gangbare – methode Kernbeleid Veiligheid. In het afgelopen jaar hebben vertegenwoordigers van verschillende gemeenteonderdelen en kernpartners in Dordrecht bijeenkomsten gehad. Per veiligheidsveld is de situatie in beeld gebracht. Binnen deze veiligheidsvelden zijn de thema's en accenten waar Dordrecht de komende jaren stevig op inzet, verder uitgewerkt.

1.1 Staat van veiligheid

Veiligheid laat zich moeilijk eenduidig in cijfers samenvatten. Naast politiegegevens was de afgelopen jaren de monitor Leefbaarheid en veiligheid een belangrijke informatiebron om de staat van veiligheid in de stad te volgen. In 2008 is gestart met de landelijke veiligheidsmonitor, waarin diverse monitoren zijn samengebracht en waarmee steden vergeleken kunnen worden. In 2009 heeft Dordrecht voor het eerst meegedaan aan de landelijke veiligheidsmonitor. Voor 2010 zijn ook cijfers op stedelijk niveau beschikbaar. Vanaf nu doet Dordrecht eens per twee jaar mee aan de landelijke veiligheidsmonitor, waarbij ook gegevens op wijkniveau beschikbaar zijn.

Bij dit document treft u apart een uitgebreidere staat van veiligheid aan, waarin gegevens uit diverse bronnen staan.

In diverse landelijke ranglijsten over objectieve veiligheid heeft Dordrecht de afgelopen jaren zijn positie verbeterd. Tussen 2009 en 2010 zien we ook in de landelijke veiligheidsmonitor dat op een groot aantal indicatoren een verbetering heeft plaatsgevonden. Voor de veiligheidsbeleving, de subjectieve veiligheid, van bewoners zien we een dergelijke verbetering echter (nog) niet.

Als we kijken naar de doelstellingen van het IVP2 (*zie achter in dit document Bijlage 1: Doelbereik IVP2*), dan zien we dat er op 12 van de 19 doelstellingen sprake is van een positief resultaat en dat 5 doelstellingen niet volledig werden gehaald. De doelstelling 'reductie van jeugdoverlast' bleef steken op het startpunt. Bij 6 doelstellingen was sprake van een negatieve ontwikkeling. Dit geldt voor doelstellingen binnen het thema overlast, winkeldiefstal en de indicatorscore verkeersonveiligheid. Dit onderstreept nog eens waarom veiligheid en leefbaarheid één van de speerpunten van dit college is.

Voor het speerpunt Leefbaarheid en Veiligheid zijn overlast en verkeersonveiligheid dan ook de belangrijkste thema's om de ambities voor de komende vier jaar waar te kunnen maken. De verkeersveiligheid verbetert door de aanpak van verkeersoverlast, zoals agressief verkeersgedrag, geluidsoverlast, parkeeroverlast en te hard rijden.

De primaire bouwsteen is de stevige aanpak van de overlast in de openbare ruimte. Versterking van (camera)toezicht, handhaving en de inzet van de taskforces Overlast en Arbeidsmigranten zijn maatregelen die reeds zichtbaar zijn geworden. Daarnaast willen wij dat bewoners, maar ook ondernemers en bezoekers van onze stad, zich in de stad en in de wijken veiliger gaan voelen.

1.2 Ontwikkelingen

In de afgelopen jaren zijn er verschillende ontwikkelingen in het lokale veiligheidsbeleid geweest. De bevoegdheden van de burgemeester zijn uitgebreid met de introductie van de Wet Cameratoezicht, de Wet Tijdelijk Huisverbod en de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast. De bestuurlijke strafbeschikking geeft gemeenten een nieuw instrument in handen om zogenaamde kleine ergernissen in de openbare ruimte te beperken. Bestuurs- en strafrecht worden steeds vaker naast elkaar gebruikt bij het tegengaan en/of voorkomen van ongewenste ontwikkelingen. Dat geldt bij het tegengaan van overlast maar ook bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit, die ook een uitstraling heeft naar de woon- en leefomgeving.

Het veiligheidsveld blijft de komende periode volop in beweging. De samenwerking tussen de arrondissementen Dordrecht en Rotterdam van het Openbaar Ministerie krijgt steeds meer gestalte en leidt in deze raadsperiode tot een fusie. De reorganisatieplannen, die bij de regionale politie inmiddels in werking waren gezet, krijgen een nieuwe dimensie door de aangekondigde kabinetsplannen voor een nationale politie. Wettelijk zal de functie van de lokale gezagsdriehoek worden vastgelegd. In 'de driehoek' worden afspraken gemaakt over de inzet van politie op lokaal niveau. De burgemeester zal deze afspraken maken aan de hand van dit IVP3.

Per 2011 doet Dordrecht mee aan de uitgebreide landelijke pilot voor uitwisseling van justitiële gegevens van zedendeliquenten en TBS-ers die na hun straf terugkeren in de maatschappij. Door de uitwisseling van informatie kan de burgemeester zijn functie op het gebied van openbare orde en veiligheid beter invullen.

1.3 De regio

Het regionale karakter binnen het veiligheidsbeleid heeft zich de afgelopen periode sterk ontwikkeld en is steeds belangrijker geworden. Regionale samenwerking loont om praktische en strategische redenen. De bundeling van capaciteiten en middelen staat ten dienste van het lokale veiligheidsbeleid. Er blijft ruimte voor lokale invulling en accenten.

Voorbeelden van regionale ontwikkelingen bij fysieke veiligheid zijn:

- a) de oprichting van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid op 1 juli 2009 en operationeel sinds 1 januari 2010
- b) de ontwikkeling naar één regionale brandweer per 1 januari 2013. Dordrecht maakte al eerder de keuze voor een regionale brandweerorganisatie die de lokale brandweezorg uitvoert
- c) de oprichting van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in april 2010 en operationeel sinds 1 januari 2011

De ontwikkeling van de Veiligheidsregio is van betekenis voor de lokale rampenbestrijding en crisisbeheersing. Steeds meer zaken worden vanuit het regionale niveau gestuurd en zullen verder lokaal moeten worden uitgewerkt en ingevuld. Er komt voor alle gemeenten in de regio een basisniveau brandweezorg. Een goede verbinding tussen de brandweezorg, de veiligheidsregio en het lokale bestuur en het ambtelijk apparaat is van groot belang. Bij de brand in Moerdijk op 5 januari 2011 maakte duidelijk dat een goede en slagvaardige verbinding bijdraagt aan een gedegen rampbestrijding en crisisbeheersing. Het lokale bestuur heeft een zorgplicht als het gaat om brandveiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dordrecht levert een constructieve bijdrage aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van de veiligheidsregio en de crisisbeheersingsorganisatie.

Onder de paraplu van het Regionaal College van de politie zijn de afgelopen periode diverse regionale projecten ontwikkeld en maatregelen genomen op het gebied van sociale veiligheid en criminaliteitspreventie. Voorbeelden van regionale samenwerking tussen gemeenten zijn het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centrum), de Veiligheidssociëteit, het Veiligheidshuis en projecten als "Verzuip jij je toekomst?" en "Oud en Nieuw".

Het Regionaal College van Burgemeesters houdt de projecten tegen het licht en beraadt zich op de toekomstige borging, financiering en aansturing. Vanuit strategisch oogpunt is een verdergaande krachtige samenwerking op het gebied van sociale veiligheid en criminaliteitsbestrijding van groot belang. Zeker gezien de aangekondigde kabinetsplannen voor een nationale politie, de fusie van de politiekorpsen Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland-Zuid en de samenvoeging van de arrondissementsparketten (met samenwerking op een hoger schaalniveau).

Met de overige gemeenten in Zuid-Holland-Zuid zet Dordrecht zich er voor in om de regionale samenwerking, met als basis het "nieuwe politiedistrict", in de toekomst voort te zetten. De wetgever zal naar alle waarschijnlijkheid binnen de nieuwe politiewet een dergelijke samenwerking mogelijk maken.

1.4 Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis is een bijzondere vorm van een regionaal samenwerkingsverband tussen het Openbaar Ministerie, Reclasseringsorganisaties, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, politie, GGD, regionaal bureau Leerplicht en alle regiogemeenten. De meerwaarde hiervan is dat criminaliteit en (jeugd)overlast door deze samenwerking snel, efficiënt en structureel worden aangepakt. De betrokken partners delen informatie en stemmen de aanpak rondom een casus op elkaar af. Dit betekent dat het gaat om een aanpak op maat. In de meest uitgebreide vorm van het veiligheidshuis worden zowel de strafrechtsketen als de bestuursrechtketen, de zorgketen als de jeugdketen (CJG) rond personen, groepen of gebieden 'duurzaam' bij elkaar gebracht en op elkaar afgestemd.

Wanneer het voor een effectievere aanpak van de criminaliteit nodig is om het Veiligheidshuis Zuid-Holland-Zuid te ontwikkelen naar zo'n uitgebreide vorm, zal dit door Dordrecht worden gestimuleerd en deels worden gefaciliteerd. Dordrecht blijft hiermee aan de wieg staan van de ontwikkeling van het Veiligheidshuis in de regio Zuid-Holland-Zuid. Dordrecht hecht daarbij aan de

samenwerking met alle regiogemeenten. De gemeenten zijn namelijk de beoogde regisseurs van het 'integrale' veiligheidshuis. De wijze waarop de gemeenten invulling kunnen geven aan deze rol, zal voor een belangrijk deel gaan afhangen van het landelijk programmabeleid en -financiering.

Het Veiligheidshuis zien wij als een belangrijke facilitaire voorziening om onze doelstellingen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid voor de komende periode te kunnen realiseren. Om deze doelstellingen te bereiken zal er in het Veiligheidshuis zo effectief en slagvaardig mogelijk samengewerkt worden.

Cijfers behandelde zaken in Veiligheidshuis 2010	
<i>Wie?</i>	<i>Zaken behandeld in:</i>
243 Dordtse jongeren	Justitieel Casusoverleg
93 meerderjarige Dordtse veelplegers	Casusoverleg veelplegers 18+
10 minderjarige Dordtse veelplegers	Casusoverleg veelplegers 18-
772 meldingen huiselijk geweld	Screeningsoverleg

2. Doelstellingen, ambities en uitgangspunten

In de Begroting 2011/Meerjarenbegroting 2012-2014 hebben wij onze doelstellingen en uitgangspunten voor deze raadsperiode geformuleerd. Veiligheid en leefbaarheid zijn essentieel om de kwaliteit van de basis in deze stad te vergroten. Voor veiligheid doen inwoners vaak een beroep op de overheid, die middelen en instrumenten (waaronder wetgeving en geweldsmonopolie) heeft om de veiligheid te garanderen. Maar de overheid doet ook een beroep op de inwoners. Bij de aanpak van veiligheid en leefbaarheid staat het op orde hebben van voorzieningen, gedragsbeïnvloeding en handhaving centraal.

2.1 Doelstellingen

Onze centrale doelstelling voor de komende periode is:

Dordrecht moet een veilige stad zijn, waar inwoners zich veilig voelen

Dordrecht moet een veilige stad zijn. Samen met de inwoners van onze stad, maatschappelijke organisaties en onze veiligheidspartners willen we het veiligheidsniveau van de stad vasthouden en waar mogelijk verder uitbouwen. We stimuleren de betrokkenheid van inwoners om ook zelf een bijdrage te leveren aan het creëren van een veilige eigen buurt en leefomgeving.

Dordrecht stelt de volgende veiligheidsdoelen voor deze raadsperiode:

Wat willen we bereiken?
Centrale ambitie: Het realiseren van een veilige stad
Doelstelling 1: Meer inwoners waarderen Dordrecht (en hun buurt) als een veilige stad.
Doelstelling 2: Inwoners ervaren minder sociale overlast.
Doelstelling 3: Inwoners voelen zich minder bedreigd.
Doelstelling 4: Inwoners ervaren minder overlast van vermogensdelicten.
Doelstelling 5: Inwoners voelen zich minder onveilig en vertonen minder vermijdingsgedrag.
Doelstelling 6: Het beperken van het risico op en het beheersen van calamiteiten, crises en grootschalige verstoringen van de openbare orde.

Daarom worden de volgende zaken met voorrang programmatisch aangepakt:

Verbeteren van het veiligheidsgevoel	Tegengaan van overlast
Tegengaan van bedreigingen	Verbeteren van de fysieke veiligheid

De resultaten die we willen bereiken zijn uitgedrukt in streefwaarden op een aantal indicatoren, die afgeleid zijn uit de (nul)meting van de integrale Veiligheidsmonitor 2009.

2.2 Ambities samengevat

In de programmabegroting 2011 (en de bijbehorende meerjarenbegroting) staan doelstellingen die richting geven aan het integrale veiligheidsbeleid voor de komende jaren. In het programma Veiligheid zijn de volgende ambities vastgelegd:

Programma Veiligheid:		
Het realiseren van een veilige stad		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Rapportcijfer veiligheid	6,5	6,7
Sociale overlast	3,0	2,1
Bedreiging	2,1	1,5
Overlast van vermogensdelicten	3,7	3,4
Beleving van onveiligheid	3,6	3,5
Risico op en het voorkomen van calamiteiten, crises en grootschalige verstoringen van de openbare orde	N.v.t.	N.v.t.

Naast de in het onderdeel Veiligheid benoemde indicatoren zijn in het Meer Jaren Programma de volgende ambities opgenomen, die het meest relevant zijn voor integrale veiligheid:

Programma Leefbaarheid en stedelijk beheer:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Schaalscore overige overlast	2,5	2,1
Schaalscore verloedering fysieke woonomgeving	5,1	4,8
Programma Jeugd:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
jeugdige zware drinkers	12%	12%
Programma Verkeer en vervoer:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Schaalscore verkeersoverlast	5,1	4,9
Programma Bestuur en samenwerking		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Vertrouwen inwoners in de gemeente	74%	76%

2.3 Uitgangspunten

De gemeente Dordrecht wil werken op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid. Op die manier wil Dordrecht ook met zijn inwoners omgaan. Inwoners doen voor veiligheid een beroep op de overheid, maar de overheid heeft ook verwachtingen van de inspanningen van de inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Veiligheid maken we dagelijks en met elkaar. Dat doen we op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid; een belangrijk uitgangspunt dat past bij het Dordtse geloof in de kracht van de samenleving. Dordtenaren zijn mans genoeg voor zichzelf en voor elkaar te zorgen. Dat hoort bij de eilandmentaliteit en sluit aan bij de menselijke maat. En waar Dordtenaren, individueel of in sociale verbanden, daar (nog) niet toe in staat zijn, kijken we kritisch of we dat met gerichte investeringen alsnog mogelijk kunnen maken.

Wij geven inhoud en vorm aan het integraal veiligheidsbeleid volgens de volgende uitgangspunten:

- we gaan uit van vertrouwen; indien dit beschaamd wordt, treden we hard op
- we gaan uit van gelijke behandeling van burgers en instanties; specifiek beleid voor doelgroepen alleen in geval van specifieke maatschappelijke uitdagingen

3. Thema's en accenten

Veiligheid is een breed en dynamisch begrip. Een integrale aanpak is de weg naar succes. Bij een optimaal veiligheidsbeleid is het belangrijk dat processen en procedures 'goed lopen', transparant zijn en leiden tot politiek vastgestelde resultaten.

Veiligheid (objectief en subjectief, sociaal en fysiek) staat of valt met goede samenwerking tussen gemeente en veiligheidspartners. Veiligheid is tegelijk een complexe zaak, die tal van beleidsdomeinen raakt: openbare orde, openbare ruimte, handhaving en toezicht, verkeer, jeugd en gezin, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg. Er moet voortdurend worden ingespeeld op actuele situaties in de stad en de wijken, er moeten keuzes worden gemaakt. Welke zaken worden met voorrang aangepakt?

Voor de ontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid voor de komende raadsperiode is gewerkt volgens de indeling van de landelijke methode Kernbeleid Veiligheid. De veiligheidsthema's en -accenten worden binnen vijf veiligheidsvelden uitgewerkt:

- veilige woon- en leefomgeving;
- bedrijvigheid en veiligheid;
- jeugd en veiligheid;
- fysieke veiligheid;
- integriteit en veiligheid.

De genoemde ambities zijn bij de veiligheidsvelden afzonderlijk verder uitgewerkt. Met de veiligheidspartners werkt de gemeente Dordrecht het IVP3 jaarlijks uit in het jaarplan Veiligheid.

3.1 Veilige woon- en leefomgeving

Dordrecht is een stad waar het prettig leven is. Het streven is dat het ook in de toekomst prettig leven blijft in Dordrecht. In Dordrecht wonen mensen van verschillende achtergronden en culturen. Dordrecht wil dat al die mensen in goede sfeer met elkaar wonen en leven. Het wonen en leven gaat niet alleen over gebouwen, maar heeft ook een sociale kant: leefbaarheid en veiligheid.

Voor het creëren van een veilige woon- en leefomgeving werken we in Dordrecht met een gebiedsgerichte aanpak. Door een daadkrachtige samenwerking van diverse organisaties en een stevig pakket maatregelen en activiteiten kunnen problemen in buurten of wijken worden aangepakt. In deze raadsperiode ligt het accent binnen dit veiligheidsveld op het bestrijden en beperken van overlast (3.1.1), geweld (3.1.2) en diefstal (3.1.3).

Ambities Veilige woon- en leefomgeving	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Schaalscore sociale overlast	3,0	2,1
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Schaalscore overige overlast	2,5	2,1
Schaalscore verloedering fysieke woonomgeving	5,1	4,8
Schaalscore bedreiging	2,1	1,5
Schaalscore overlast van vermogensdelicten	3,7	3,4
Schaalscore beleving van onveiligheid	3,6	3,5

Rode draad: zelfredzaamheid bewoners

Werken aan veiligheid is niet iets wat gemeente en partners alleen kunnen. De hulp van bewoners is echt nodig. Dordtenaren zijn in hoge mate medeverantwoordelijk voor hun eigen veilige woon- en leefomgeving. Zowel in preventieve zin (bijvoorbeeld geen waardevolle spullen in de auto te laten liggen) als in het actieve zin (bijvoorbeeld door politie te informeren over verdachte

situaties). Niemand kent de buurt immers beter dan de eigen bewoners. Deze ontwikkeling sluit ook aan op de komende periode, waarin de (financiële) middelen beperkter zijn. Financiële schaarste leidt onherroepelijk tot het maken van scherpe keuzes en een herdefiniëring van ieders rol en verantwoordelijkheid.

Bewoners moeten met steun van gemeente en veiligheidspartners zelf een actieve bijdrage gaan leveren en verantwoordelijkheid nemen. Door hun rol te verstevigen, dragen bewoners bij aan het (blijvend) vergroten van de veiligheid en leefbaarheid in de buurten en wijken. Het waarborgen van de veiligheid hangt nauw samen met respect voor elkaar en de omgeving. Vandalisme, agressie, geluidsoverlast, straatvuil zijn voorbeelden van ongewenst gedrag. Mensen kunnen elkaar nog meer aanspreken op dit gedrag en nog meer rekening houden met belangen van anderen.

Bewoners krijgen daadwerkelijk meer grip op de ontwikkelingen in hun directe leefomgeving, wanneer ze participeren en zelf initiatieven ondernemen voor meer binding en betrokkenheid in de buurt. Dit heeft invloed op hun veiligheidsbeleving: bewoners die meer grip op (de veiligheid en leefbaarheid in) hun buurt hebben, voelen zich in het algemeen veiliger dan anderen.

Voorbeelden van hoe bewoners veiligheid kunnen bevorderen:

- In 2011 is de introductie van Burgernet in Dordrecht. Via Burgernet krijgen burgers de vraag een bijdrage te leveren aan het bevorderen van veiligheid door actief mee te doen bij opsporing en andere veiligheidsvraagstukken in de buurt;
- Bewoners zoeken met professionals naar oplossingen voor veiligheidsvraagstukken;
- Bewoners nemen deel in een buurtpreventieteam;
- Bewoners dragen een steentje bij als buurtvader, als vrijwilliger binnen het netwerk Dordtveilig of als buurtbemiddelaar;
- Bewoners nemen preventiemaatregelen, die het risico op inbraak of brand verkleinen;
- Bewoners hebben oog voor omstandigheden die de veiligheid in de wijk verminderen en melden dit bij politie en/of gemeente;
- Bewoners spreken elkaar aan.

Waar nodig zullen gemeente en de veiligheidspartners bewoners in hun rol als ouder/opvoeder nadrukkelijker aanspreken op normafwijkend gedrag van hun kinderen.

Gebiedsgerichte accenten 2011

Bij de aanpak van veiligheidsvraagstukken kan de jaarlijkse gebiedsscan van de politie als basis dienen voor het gesprek met bewoners en professionals. In de gebiedsplannen worden drie veiligheidsvraagstukken centraal gesteld die in gezamenlijkheid zullen worden opgepakt. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken of en op welke wijze bewoners daarin een rol kunnen spelen. Verdere uitwerking vindt plaats binnen de plannen van de gebiedsgerichte aanpak. Vanuit het programma Veiligheid zal de aanpak op gebiedsniveau waar mogelijk worden ondersteund en gevolgd.

In overleg tussen gemeente en politie zijn voor 2011 op gebiedsniveau de volgende actiepunten op het gebied van veiligheid en leefbaarheid benoemd:

Actiepunten wijkveiligheid 2011 WEST			
Nieuw Krispijn	Oud Krispijn	Wielwijk	Crabbehof/Zuidhoven
1 Auto-inbraak 2 Fietsendiefstal 3 Jeugd	1 Mesdagstraat e.o. 2 Bel/theehuizen 3 Weizigtpark 4 Wapenhandel	1 Zeehaven – hennep 2 Leefbaarheid problematiek Admiraalsplein, parkeren en jeugd	1 Colijnstraat e.o. 2 Hennephandel 3 Wapenhandel

Actiepunten wijkveiligheid 2011 OOST		
Stadspolders	Sterrenburg	Dubbeldam
1 Jeugd 2 Verkeer 3 Verloedering	1 Jeugd 2 Verkeer 3 Particulier woningbezit	1 Veelmelders / -klagers 2 Verkeer

Actiepunten wijkveiligheid 2011 CENTRUM			
Staart	Reeland	Noordflank	Binnenstad
1 Jeugd 2 Verkeer, parkeren	1 Aanpak Vogelplein in combi met Staart West + Jeugd + Leerpark Kamerverhuurpanden	1 Jeugd 2 Verkeer(soverlast) 3 Criminaliteit	1 Alcohol- + drugsoverlast 2 Leegstaande panden/ Overlastgevende verhuurpanden / jeugd/ dealers 3 Winkeldiefstal

Sturingsinstrumenten

De gemeente heeft de beschikking over drie sturingsinstrumenten: juridische, economische en communicatieve instrumenten. Voorbeelden van juridische instrumenten zijn de bevoegdheden van de burgemeester zoals vastgelegd in de Gemeentewet, de Algemene Plaatselijke Verordening en bijvoorbeeld het huisverbod. Onder economische instrumenten worden onder meer subsidies en boetes verstaan. Met communicatieve instrumenten wordt voorlichting bedoeld om bepaald gedrag te beïnvloeden, een voorbeeld is de campagne die afgelopen jaren gevoerd is om auto-inbraken tegen te gaan ("Niets erin, niets eruit"). De combinatie van deze drie instrumenten vergroot de kans van slagen van het veiligheidsbeleid.

Veiligheidsbeleving

In de komende jaren moet het veiligheidsgevoel in Dordrecht toenemen. Het aantal aangiften daalt, maar Dordtenaren moeten zich ook echt veiliger gaan voelen.

Om de veiligheidsbeleving te versterken zijn er ruwweg drie hoofdstrategieën:

- het verminderen van onveiligheid
- het versterken van veiligheid
- het bieden van ondersteunend leiderschap

In elk van deze drie hoofdstrategieën onderscheiden wij vier werkwijzen waarmee we de veiligheidsbeleving kunnen beïnvloeden. Zo ontstaat de Tafel van 12 voor de verbetering van veiligheidsbeleving.

Communicatie blijft daarbij een essentieel onderdeel van de aanpak. Door consequent aandacht te besteden aan de resultaten die wij met concrete acties en maatregelen boeken (middels diverse communicatiemiddelen), kunnen we de veiligheidsbeleving positief beïnvloeden. Immers, gevoelens van veiligheid worden mede beïnvloed door informatie.

In onze communicatiestrategie komt dit tot uitdrukking in de volgende twee pijlers:

1. 'Mensen maken veiligheid': concrete en inspirerende voorbeelden communiceren. In deze pijler staat de mens centraal: de weerbare mens die zelf invloed uitoefent op zijn omgeving en zich daarbij gesteund weet door instanties en hun professionals. Daarmee kent deze pijler ook een belangrijke preventieve werking. De communicatieboodschap is: 'Iedereen kan bijdragen aan een veilige stad'.
2. De harde aanpak van onveiligheid: waarschuwen, handhaven en successen communiceren. In deze pijler straakt de repressieve aanpak van overlast centraal. De communicatieboodschap is 'Dordtenaren kunnen rekenen op een harde aanpak van veroorzakers van overlastgevend gedrag'.

3.1.1 Overlast en woonomgeving

Overlast is er in soorten en maten. Dordrecht ziet die overlast breed. Overlast kan veroorzaakt worden door overmatig alcoholgebruik, vernielingen, overlast van kamerverhuur en coffeeshops, verwaarlozingen van panden, maar ook door verkeersoverlast of hondenpoep en troep op straat. Dit zijn zaken waar bewoners zich zorgen over maken. Het college en de veiligheidspartners kent deze zorgpunten. Zij vinden dat er stevig opgetreden moet worden tegen overlast. De partners willen de overlast gezamenlijk tegengaan door een goede samenhang te zoeken in het aanbod van de juiste voorzieningen: van huisvesting voor dak- en thuislozen tot prullenbakken op de juiste plekken, maar ook door toezicht op de handhaving van wetten en regels. Inwoners mogen vertrouwen op een strenge aanpak van overlastgevend gedrag.

Mede in het verlengde van de afspraken met het rijk om de overlast verder terug te dringen, zet Dordrecht zwaar in op de aanpak van overlastgevende situaties in de stad.

Aanpak

Voor het tegengaan en beperken van overlast in de binnenstad en de Colijnstraat is de Taskforce Overlast opgericht. De overlast in deze gebieden wordt in deze gebieden tot aanvaardbare proporties teruggebracht.

De actiegerichte aanpak richt zich op:

- aanpak 100 overlastgevers in Centrum (drank, drugs, psychiatrisch, dak/thuisloos)
- aanpak 140 overlastgevers in Colijnstraat (crimineel, drugshandel)

De volgende doelen zijn geformuleerd:

Effectindicator	Bron	Nulmeting	Streef- waarde	Streef- waarde	Streef- waarde
		2009	2011	2012	2013
Overlastbeleving					
Centrum	Onderzoekscentrum	4,2 ¹	4 -5%	3,8 -10%	3,6 -15%
Colijnstraat	Onderzoekscentrum	4,8 ¹	4,6 -4%	4,4 -8%	4,2 -12%

Voor het tegengaan en beperken van overlast van arbeidsmigranten is de Taskforce Arbeidsmigranten opgericht. Met de taskforce wil Dordrecht de huisvesting van arbeidsmigranten beter regelen en de overlast voor omwonenden zo veel mogelijk beperken. Binnen twee jaar moet de situatie onder controle zijn. De taskforce zal zich richten op de arbeidsmigranten zelf, verhuurders, uitzendbureaus, werkgevers, woonruimtebemiddelaars en omwonenden.

Bestuurlijk wordt overlast tegengegaan via gebieds- en alcoholverboden. Een nieuw instrument is de inzet van de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast. Indien een situatie ernstig is, kan een samscholingsverbod worden opgelegd en/of preventief worden gefouilleerd.

De komst van een hostel is een belangrijke voorziening bij het beperken van overlast in de openbare ruimte. In de komende raadsperiode wil de gemeente met de partners onderzoeken of er een soortgelijke voorziening voor alcoholverslaafden in de stad en/of regio kan komen.

In 2011 zal ook een nieuw coffeeshopbeleid worden vastgesteld. Het college wil het aantal coffeeshops van acht naar zes terugbrengen en strakker handhaven.

Het voorstel voor het nieuwe aangescherpte beleid kent vijf uitgangspunten: ten eerste het tegengaan van overlast, verloedering, normvervaling en druk op het woon- en leefklimaat door de exploitatie van coffeeshops. Ten tweede het beschermen van kwetsbare groepen zoals jongeren (scholieren). Derde uitgangspunt is de scheiding van markten tussen soft- en harddrugs. Ten vierde het tegengaan van georganiseerde criminaliteit en tot slot de beperking van de (gezondheids)risico's die verbonden zijn aan het gebruik van cannabis.

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) onderzoekt de overlast die de bewoners ervaren. In 2013 herhaalt het OCD dit onderzoek, zodat de effecten van het nieuwe beleid duidelijk worden.

Wat zal worden voortgezet is:

- de bestaande aanpak voor overlastgevende panden;
- de Beke-aanpak voor jongerengroepen;
- vrijwillige buurt- en jongerenbemiddeling (in samenwerking met de woningcorporaties);
- het meldpunt zorg en overlast;
- "Gewoon Doen activiteiten" voor het tegengaan van verloedering in de woonomgeving.

¹ Leefbaarheid en Veiligheidsmonitor 2009; Indicatieve score gebaseerd op gegevens over de 'Binnenstad', respectievelijk 'Crabbehof Noord', betreffende het item "overlast in de buurt". Hoe hoger de score, hoe meer overlast bewoners in de buurt ervaren (schaalscore: minimaal 10, maximaal 0).

Toezicht en politie zullen op wijk- en projectniveau optreden tegen kleine ergernissen in de openbare ruimte. Dit gebeurt via voorlichting en scherpere handhaving (via de bestuurlijke strafbeschikking) op wat bewoners als ernstige overlast ervaren.

Het beleid om schade van vernielingen zoveel mogelijk op de daders te verhalen, zal ook worden voortgezet. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd.

3.1.2 Geweld en bedreigingen

Vergeleken met het landelijk gemiddelde is in Dordrecht geen sprake van relatief meer geweldsdelicten. Niettemin heeft de aanpak en het voorkomen van deze delicten een hoge prioriteit gezien de grote impact van dergelijke delicten op de slachtoffers en de maatschappij. Om een beter beeld te krijgen van de relatie tussen alcoholgebruik en geweld gaat de politie dit vanaf 2011 in haar systemen registreren.

De gemeentelijke aanpak van huiselijk geweld zal in deze raadsperiode in regionaal verband worden voortgezet. Ook zal naar aanleiding van de evaluatie van de Wet tijdelijk huisverbod de aanpak op het gebied van opvang, hulpverlening pleger en nazorg verder verbeterd worden. Er zal verder gekeken worden of het huisverbod ook vaker preventief kan worden ingezet. Binnen het Veiligheidshuis is er op het gebied van huiselijk geweld sprake van een nauwe samenwerking tussen gemeente en de veiligheidspartners. Er is nadrukkelijke aandacht voor kinderen die met huiselijk geweld worden geconfronteerd.

Geweld tegen functionarissen bij uitoefening van hun functie wordt niet getolereerd. In het verlengde van het landelijke beleid blijven de gemeente en de partners dit monitoren. Daar waar nodig worden in overleg met justitie specifieke maatregelen genomen. Bij vervolging stelt het Openbaar Ministerie een hogere strafeis, conform de landelijke beleidslijn. In het kader van jeugd en veiligheid blijft bedreiging, onder meer via moderne communicatiemiddelen zoals internet en SMS, een aandachtspunt. Binnen het onderwijs is hier blijvende aandacht voor nodig.

3.1.3 Diefstal en inbraak

Burgers en bedrijven moeten zelf maatregelen nemen om diefstal en inbraak te voorkomen danwel de kans daarop te verkleinen, dat is hun eigen verantwoordelijkheid. Dat is de boodschap die de gemeente de komende periode uitdraagt.

Door het nemen van preventieve maatregelen kan het risico op diefstal en inbraak aanzienlijk worden beperkt. Als er sprake is van duidelijke incidentpatronen, dan brengt de gemeente dit onder de aandacht bij bewoners en bedrijven, zodat zij extra alert kunnen zijn. Waar nodig en mogelijk komen er extra ondersteunende activiteiten van Toezicht en/of acties gericht op preventie, bijvoorbeeld op het gebied van fietsendiefstal en auto-inbraken. Indien mogelijk gaat de politie bij diefstal en inbraak over tot opsporing en aanhouding van de daders en zullen zij worden overgedragen aan justitie.

Bij een woninginbraak bezoekt politie het slachtoffer en zal er een map met tips over inbraakpreventie/Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) worden overhandigd. Met woningcorporaties zijn er de zogenoemde PALT-afspraken over aanvullende kwaliteitseisen voor nieuwbouw, waaronder het gebruik van PKVW. Met ontwikkelaars wordt momenteel gesproken over een convenant met daarin dezelfde kwaliteitseisen, waaronder PKVW. De toepassing van het keurmerk is vooral een verantwoordelijkheid van huurders/verhuurders en eigenaar/bewoners; de subsidieregeling is op 1 januari 2010 stopgezet.

Veelplegers zijn verantwoordelijk voor een groot deel van de diefstallen. Daarom is de aanpak van deze groep zeer belangrijk. Politie en justitie houden veelplegers extra in de gaten. Bij recidive krijgen veelplegers extra maatregelen en straffen opgelegd. In het Veiligheidshuis wordt de aanpak veelplegers voortgezet.

Zakkenrollen is een specifieke vorm van diefstal. Het gebeurt vooral in gebieden waar veel mensenmassa's zijn, denk aan winkelbedrijven, winkelcentra en stationsgebieden. De politie is in 2011 met medewerking van de gemeente en inzet van vrijwilligers begonnen met een preventieteam zakkenrollen. Dit team wijst het winkelende publiek op de gevaren van het zakkenrollen en hoe dit mogelijk voorkomen kan worden.

3.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Gemeente, veiligheidspartners en ondernemers moeten de veiligheid gezamenlijk zo goed mogelijk borgen. Veilige bedrijfsterreinen, winkel- en uitgaansgebieden, evenementen en recreatiegebieden dragen bij aan een goed vestiging- en ondernemersklimaat in de stad.

Ambities Bedrijvigheid en veiligheid	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Schaalscore overlast van vermogensdelicten (winkeldiefstallen, diefstallen bedrijventerreinen en zakkenrollerij)	3,7	3,4
Schaalscore beleving van onveiligheid (uitgaansgelegenheden, winkelcentra in de buurt)	3,6	3,5

Aanpak

In 2011 zal in regionaal verband bij gemeenten en bedrijfsleven worden onderzocht of er behoefte is aan een Regionaal Platform Criminaliteitspreventie (RPC). Binnen het RPC kunnen gemeenten en bedrijfsleven informatie uitwisselen op het gebied van veiligheid in relatie tot het bedrijfsleven. Ook kunnen er gezamenlijke acties, gericht op specifieke onderwerpen binnen het bedrijfsleven worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Veilig ondernemen is een verantwoordelijkheid van de ondernemers. De gemeente ondersteunt initiatieven vanuit het bedrijfsleven, die gericht zijn op het verkrijgen van het Keurmerk Veilig ondernemen. Overigens werken gemeente, politie en ondernemers in Dordrecht op het gebied van collectieve beveiliging van bedrijfsterreinen al geruime tijd nauw samen. Het Keurmerk staat garant voor een goed veiligheidsniveau en een gezamenlijke betrokkenheid om veiligheid op bedrijfsterreinen en in winkelgebieden zo goed mogelijk te borgen.

Maatregelen die de veiligheid(sbeleving) voor ondernemers en winkelend publiek in het centrum(gebied) van de stad vergroten:

- systeem van collectieve winkelverboden, waar ruim 30 ondernemers aan meedoen;
- vrijwilligers wijzen het winkelend publiek op zakkenrollen, mede hierdoor moet zakkenrollerij gaan afnemen;
- flankerende maatregelen zoals graffiti bestrijding, wonen boven winkels en het rolluikenbeleid, leveren een positieve bijdrage aan de veiligheidsbeleving in de binnenstad;
- het cameratoezicht rond het station Dordrecht wordt voortgezet en uitgebreid.

Deze veiligheidsmaatregelen maken deel uit van een groter pakket aan maatregelen die moeten leiden tot een sterkere economische positie van Dordrecht.

Sinds 2010 is een stringent handhavingsbeleid voor de horeca van kracht. De politie houdt frequente controles op de naleving van de regelgeving en rapporteert hierover aan de burgemeester. In de weekeinden is de politie in het centrum paraat met een 'horecateam'. Primair zijn de horecaondernemers zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en het beperken van de overlast in en rond hun zaak. Ontheffing van sluitingstijden is altijd gekoppeld aan een veiligheidsplan dat door de politie is goedgekeurd.

In deze raadsperiode zal de gemeente in plaats van de Voedsel en Waren Autoriteit verantwoordelijk worden voor het toezicht op de Drank- en Horecawet. De burgemeester krijgt (in aanvulling op zijn bevoegdheden op grond van de APV) extra mogelijkheden waarmee hij kan ingrijpen bij horecaondernemers en andere verstrekkers van alcoholhoudende drank, die bijvoorbeeld de veiligheid en overlast rond hun zaak niet onder controle hebben. Zo kan de burgemeester straks ondernemers van levensmiddelenwinkels, warenhuizen en snackbars (die nu zonder drankvergunning zwakalcoholhoudende dranken verkopen) stevig aanpakken als zij bij herhaling drank verkopen aan jongeren onder de geldende leeftijdsgrens. De burgemeester kan deze recidivisten tijdelijk of permanent het recht gaan ontnemen om in die locatie alcoholhoudende drank te koop aan te bieden. De burgemeester wordt bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang als er toch drank verkocht blijft worden. Zodra de wetwijziging van kracht is, doet

de afdeling Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente een voorstel hoe dit in Dordrecht moet worden vormgegeven.

In 2011 zal het coffeeshopbeleid worden vernieuwd (zie ook 3.1.1). Het streven is om het aantal coffeeshops in Dordrecht terug te dringen van acht naar zes. Het handhavingsbeleid, dat hier deel van uitmaakt, zal verder worden aangescherpt. In de lokale driehoek (burgemeester, districtschef, officier van justitie) zullen nieuwe afspraken over handhaving worden gemaakt. Naast een stringente controle op de gedoogcriteria zal extra worden toegezien op overlast rond de huidige coffeeshops. Voor de introductie van een pasjessysteem zullen de landelijke ontwikkelingen worden afgewacht.

Mede naar aanleiding van incidenten in binnen- en buitenland, in het bijzonder de strandrellen van Hoek Van Holland (2009) en de Loveparade Duisburg (2010) zijn de veiligheidseisen (vergunningenbeleid en risicoanalyses) rond evenementen aangescherpt. Primair blijven de organisatoren verantwoordelijk voor de orde en veiligheid rond het evenement. Met ingang van 2011 coördineert het gemeentelijk bedrijf Toezicht het integraal evenemententoezicht.

3.3 Jeugd en veiligheid

Jeugd is ook in deze raadsperiode een belangrijk thema binnen het veiligheidsbeleid. Crimineel en overlastgevend gedrag van jongeren tot 23 jaar staat daarbij centraal. Jongeren zijn vaak de veroorzaker maar tegelijkertijd ook het slachtoffer van jeugdcriminaliteit. Binnen het Jeugdbeleid blijft extra aandacht gericht op risicofactoren en risicogedrag bij kinderen en jongeren. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is er op gericht om dit te onderkennen en ouders/opvoeders te ondersteunen om risicogedrag in goede banen te leiden. De jeugd(zorg)keten en de strafrechtketen zullen nog nauwer gaan samenwerken om de jeugdcriminaliteit te reduceren.

Ambities Jeugd en veiligheid	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Percentage jeugdige zware drinkers	12%	12%

Aanpak

De persoonsgerichte en sluitende aanpak voor de doelgroep jeugd krijgt vorm in het Veiligheidshuis; hierbinnen vindt onder andere de aanpak van jeugdige veelplegers plaats. Een combinatie van straf en zorg moet de jongeren weer op het rechte pad krijgen. Zowel de justitie- als de zorgketen zijn daar nauw bij betrokken. De samenwerking en samenhang tussen beide ketens zal in de komende jaren intensiever worden. Het doel is het realiseren van een sluitende aanpak voor jeugd en gezin.

Risicogedrag van jeugdigen kan een opmaat zijn voor een criminele carrière. Het is dan ook belangrijk om dit gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium te onderkennen en te proberen dit om te buigen. Politie verwijst jongeren die risicogedrag vertonen door naar het Jeugd Preventie Team (JPT). In Zuid-Holland financieren de gemeenten dit team. Speciale aandacht is er voor de zogenaamde 12-minners; kinderen die al op jonge leeftijd crimineel gedrag vertonen. In Dordrecht werden in 2009 bij het JPT 40 12-minners aangemeld wegens risicogedrag en/of een zorgwekkende thuissituatie. Binnen het onderwijs hebben de zogenoemde Zorg Advies Teams een soortgelijke functie om risicogedrag te onderkennen en van een aanpak te voorzien.

Jongeren tot 18 jaar, die met een minder ernstig delict de fout in gaan, worden doorverwezen naar Halt. Het aantal Halt-afdoeningen is de laatste jaren gedaald. Met de politie zijn afspraken gemaakt om het aantal Halt-verwijzingen tot 2015 weer op het niveau te brengen van 620 per jaar voor heel Zuid-Holland-Zuid.

Het gebruik van alcohol heeft de laatste jaren verontrustende vormen aangenomen. De schadelijke gevolgen van alcoholgebruik op te jonge leeftijd en overmatig of excessief gebruik op latere leeftijd zijn talrijk. Er zijn aanwijzingen dat het drinken van (grote hoeveelheden) alcohol, als iemand nog in de groei is, extra schadelijk is en een negatief effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen.

Naast de nadelige gevolgen voor de ontwikkeling van de hersenen, leidt overmatig alcoholgebruik tot problemen op school of op het werk en kan dit uitmonden in allerlei vormen van risicodrag.

Uit literatuur blijkt dat er een overtuigend verband bestaat tussen alcoholgebruik en agressie. Meestal gaat het hierbij om ongepland geweld dat voortkomt uit sociale interactie en conflict. Bovendien geldt dat hoe jonger kinderen met alcohol in aanraking komen, hoe groter de kans is op overmatig alcoholgebruik en -verslaving op latere leeftijd. De kans op alcoholverslaving wordt verhoogd als jongeren voor hun 15e levensjaar beginnen met drinken van alcohol.

Het aantal opnames van jongeren in Nederland met alcoholvergiftiging in de leeftijdscategorie van 11 tot en met 17 jaar is gestegen met 48% ten opzichte van 2008. In het eerste half jaar van 2010 werden in de regio 29 jongeren van 14 t/m 19 jaar behandeld voor alcoholvergiftiging. De stijging van het fenomeen comazuipen in de regio Zuid-Holland Zuid volgt de landelijke trend. Van alle actuele drinkers doet 73% aan bingedrinken. Bingedrinken is het af en toe in korte tijd nuttigen van een grote hoeveelheid alcohol (zes glazen of meer).

Het alcoholontmoedigingsbeleid van Dordrecht wordt in regionaal verband (ZHZ) uitgevoerd door het programma "Verzuip jij je toekomst?". Het regionale programma legt de focus ook op die maatregelen die de beschikbaarheid van alcohol beperken. Tevens worden deze maatregelen nog eens versterkt door een stevige communicatiestrategie om het publiek en politiek draagvlak positief te beïnvloeden. De politie gaat met ingang van 2011 nauwgezet de relatie tussen geweldsdelicten en vernielingen en alcoholgebruik registreren.

De politie brengt periodiek de hinderlijke, overlastgevende en criminele groepen in de stad in beeld.

In Dordrecht waren in 2010:

- 16 hinderlijke jeugdgroepen
- 2 overlastgevende groepen
- geen criminele jeugdgroepen

Jaarlijks worden drie hinderlijke en overlastgevende jongerengroepen via de Beke-aanpak benaderd. Dordrecht kent op dit moment geen criminele jeugdgroepen. Als er een criminele jeugdgroep in beeld is, komt er onder regie van het Openbaar Ministerie onmiddellijk een plan van aanpak.

Buurtvaders zijn in diverse wijken in Dordrecht actief. Indien nodig spreken zij jongeren aan op overlastgevend gedrag in de openbare ruimte. Ouders/verzorgen worden ook consequent aangesproken op normafwijkend gedrag van hun kind(eren). Door de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast kan aan jeugdige overlastgevers een gebieds- en/of samenscholingsverbod worden opgelegd. Als politierapportages hiertoe aanleiding geven, zal dit bestuurlijke instrument bij overlastsituaties worden ingezet.

Met de veiligheid op en rond scholen is het in het algemeen goed gesteld. De grote concentratie scholen op het Leerpark vraagt uit het oogpunt van veiligheid ook voor de komende raadsperiode om extra aandacht. De extra veiligheidsaandacht is onderdeel van het beheer van het Leerpark. In 2011 krijgt het Leerpark cameratoezicht en een eigen buurtagent. Bij de onderwijsinstellingen is veiligheid geborgd als onderdeel van het schoolbeleid. Er zijn onder meer afspraken gemaakt voor periodieke controle van kluisjes.

3.4 Fysieke veiligheid

Bij fysieke veiligheid gaat het om verkeersveiligheid, brandveiligheid van gebouwen, risico's gevaarlijke stoffen (externe veiligheid), risico's natuurrampen, risico's infectieziekten en rampenbestrijding.

Met uitzondering van de schaalscore verkeersoverlast – van 5,1 in 2009 naar een streefwaarde van 4,9 in 2014 – zijn de ambities op fysieke veiligheid niet verder gekwantificeerd.

Aanpak

Dordrecht kent door zijn ligging aan water, weg en spoor en diverse industrie specifieke risico's. De gemeente en de partners doen er alles aan om de risico's zo klein mogelijk te houden en zoveel

mogelijk ongelukken te voorkomen. Toch kunnen incidenten nooit helemaal uitgesloten worden; recente voorbeelden hiervan zijn de branden bij Kijfhoek en Moerdijk en de gevolgen ervan voor Dordrecht en andere delen van Zuid-Holland-Zuid.

In de regionale risico-inventarisatie zijn de risico's voor de regio en de specifieke risico's voor Dordrecht in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie zal in 2011 het beleid voor de Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid worden vastgesteld.

Voor wat betreft het spoor: met financiële steun van het Rijk zijn maatregelen genomen die de risico's rond het spoor beperken en de hulpverlening in geval van calamiteiten verbeteren. In de komende periode moeten nog meer maatregelen worden doorgevoerd, zoals het verbeteren van de blusvoorzieningen in de vorm van waterputten en het verbeteren van de bereikbaarheid van het spoor. Verdere maatregelen voor het veiliger maken rond het spoor moeten voortkomen uit Rijksbeleid; met zogenaamde 'bronmaatregelen' moet het aantal vervoersbewegingen verder worden beperkt en moet de spoorwegbeveiliging op een hoger plan worden gebracht. De lobby om dit te realiseren zetten Dordrecht en andere gemeenten bij het Rijk voort.

De Risicokaart explosieven Tweede Wereldoorlog, die in 2010 is ontwikkeld, zal in 2011 verder worden aangevuld met resultaten van het onderzoek naar 'verdachte' locaties.

Op 1 oktober 2010 is de Wet op de Veiligheidsregio's in werking getreden. Voor rampenbestrijding en crisisbeheersing is een aantal gemeentelijke taken bij de Veiligheidsregio neergelegd. De Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid moet deze taken in de komende periode een plek geven binnen de Veiligheidsregio.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de versterking van de zogenaamde gemeentelijke kolom voor het lokale bestuur. Het gaat daarbij om:

- de professionalisering (kwaliteitscriteria) van gemeentelijke processen bij rampen en crises
- vormgeven van de organisatie van gemeentelijke processen door de samenwerking tussen gemeenten en de samenwerking tussen gemeente en veiligheidsregio
- het inrichten van de ondersteuning van gemeentelijke processen

Van belang is dat gemeenten op ambtelijk niveau beter vertegenwoordigd zijn in de veiligheidsregio en betrokken zijn bij de beleidsvoorbereiding. Juist ook als het gaat om strategische vraagstukken, waarbij er sprake dient te zijn van, zowel een ambtelijke samenwerking met hulpverleningsdiensten als een evenwichtige advisering aan het bestuur van de veiligheidsregio.

De brandweezorg krijgt steeds meer een regionale vorm; in 2013 maken alle lokale brandweeronderdelen deel uit van de regionale brandweer. De lokale brandweezorg in Dordrecht staat er goed voor, blijkt uit een recente scan. Toch kan het altijd beter. In 2011 opent de tweede brandweerkazerne in Dordrecht. Door deze tweede post op het Leerpark verbeteren de aanrijdtijden in het verzorgingsgebied van de brandweer Dordrecht.

Adequate handhaving kan de fysieke veiligheid verbeteren. Sinds enkele jaren kent Dordrecht een integraal handhavingsbeleid, waarmee we de professionaliteit van de handhaving bevorderen. In 2011 besluit de gemeenteraad over een nieuw handhavingprogramma, waarin de uitgangspunten voor handhaving voor deze raadsperiode staan. De verdere uitwerking vindt ieder jaar plaats in het jaarplan handhaving. Ook worden ieder jaar de handhavingresultaten op een rij gezet.

Bij de handhaving van brandveiligheid is er een verschuiving van de bouwfase naar de gebruiksfase van gebouwen. De Omgevingdienst Zuid-Holland-Zuid krijgt daardoor meer capaciteit voor brandveiligheidscontroles.

Op het gebied van verkeersveiligheid heeft Dordrecht de afgelopen jaren goede resultaten geboekt. Niettemin blijft verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp in de komende jaren; elk verkeersslachtoffer is er één te veel. Bewoners vragen bij het lokale bestuur ook vaak om aandacht voor de verkeersveiligheid. Tegelijkertijd zijn het vaak bewoners die in wijken verantwoordelijk zijn voor verkeersgevaarlijke situaties en verkeersoverlast.

In 2011 wordt een nieuw verkeersveiligheidsplan vastgesteld. Speciale aandacht zal er zijn voor het verbeteren van het verkeersgedrag.

Om inwoners bewust te maken van de verkeersveiligheid doet Dordrecht mee met de Europese mobiliteitsweek. Op scholen vindt verkeerseducatie plaats ("Scholen op seef").

3.5 Integriteit en veiligheid

Landelijk staat integriteit en veiligheid de laatste jaren steeds meer in de belangstelling van het veiligheidsdomein. Onder integriteit en veiligheid valt een zeer breed scala aan onderwerpen dat sterk uiteenloopt van georganiseerde criminaliteit, terrorisme en radicalisering tot ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Deze onderwerpen raken aan de stabiliteit van onze samenleving en hebben hun uitstraling naar vraagstukken op het gebied van leefbaarheid, zoals bijvoorbeeld het geval is bij hennepsteelt, mensenhandel en misbruik van onroerend goed.

Aanpak

Dordrecht doet actief mee in de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. De strafrechtelijke handhaving in combinatie met bestuurlijke maatregelen en handhaving roepen excessen een halt toe. De Wet BIBOB (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) is één van de instrumenten om de verwevenheid tussen het legale en illegale circuit te stoppen. Criminele organisaties zijn soms afhankelijk van vergunningen, subsidies of aanbestedingen, bijvoorbeeld door witwasconstructies. Om te voorkomen dat de overheid ongewild criminaliteit in de hand werkt, is de Wet BIBOB ingevoerd. Door deze wet hebben bijvoorbeeld de gemeenten de mogelijkheid om bedrijven en personen te screenen. Screening is mogelijk bij de aanvraag voor een vergunning, subsidie of aanbesteding waarop de Wet BIBOB van toepassing is.

De Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's), die de afgelopen twee jaar in regionaal verband zijn opgericht, faciliteren en ondersteunen gemeenten daarbij. De Wet BIBOB zal worden toegepast voor alle activiteiten en branches die binnen de wet mogelijk zijn.

Indien ondernemingen via bedrijfsactiviteiten criminele activiteiten ontplooiën, zal met gebruikmaking van bestuurlijke instrumenten, waaronder specifieke wetgeving (bijvoorbeeld ruimtelijke ordening) daartegen worden opgetreden.

Bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en organisatiecriminaliteit is van oudsher vooral een zaak van justitie. Zij is belast met de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Om de georganiseerde criminaliteit in beeld te krijgen en te houden, analyseert de politie regelmatig en regionaal het zogenoemde criminaliteitsbeeld. Mede op basis van deze analyses werken openbaar bestuur, justitie en politie aan een gezamenlijke aanpak. In regionaal verband is dit bijvoorbeeld het geval bij de aanpak van illegale hennepsteelt. In 2011 zal een regionaal voorstel worden gedaan voor de bestuurlijke aanpak van hennepsteelt.

Dordrecht doet mee in de aanpak van mensenhandel en het misbruik van onroerend goed voor criminele doeleinden. In het kader van de zogenaamde vrijplaatsenaanpak wisselt de gemeente informatie over illegale praktijken uit met onder meer justitie, belastingdienst, politie en speciale opsporingdiensten. Door het uitwisselen van informatie kunnen, voor wat betreft de handhaving, plannen van aanpak op maat worden gemaakt. De bestuurlijke aanpak is onderdeel van het handhavingprogramma.

Ambtelijke en bestuurlijke integriteit zijn belangrijk voor het vertrouwen van de bevolking in overheid en het bestuur. De overheid heeft een voorbeeldfunctie en moet zich aan de wettelijke spelregels houden. Binnen bestuur en ambtelijke organisatie is permanent aandacht voor dit onderwerp.

Om de integriteit te bevorderen, zijn in Dordrecht in de afgelopen periode een groot aantal maatregelen genomen, zoals:

- afleggen ambtseed door nieuwe medewerkers;
- gedragscodes (Handboek Organisatie);
- vertrouwenspersonen;
- gemeentelijke klachtenregeling;
- regels m.b.t. aanvaarden geschenken en uitnodigingen;
- boekwerk Glazen huis;
- bewustwordingsacties ter verhoging van het normbesef;
- gedragscode voor college en gemeenteraad;

- een commissie van raadsleden toetst of (nieuwe) raadsleden voldoen aan de wettelijke criteria (Gemeentewet) en;
- het Integraal Handhavingprogramma bevat uitgangspunten voor professioneel handhaven, zoals scheiding tussen vergunningverlening en handhaving

Vooralsnog zien we geen aanleiding voor het treffen van extra voorzieningen en maatregelen.

Terrorisme en radicalisering lijken onderwerpen waar het lokale bestuur minder bemoeienis mee heeft. Niettemin bevinden zich ook in Dordrecht vitale objecten die een potentieel doelwit kunnen zijn. Met de hulpdiensten zijn afspraken gemaakt hoe er gehandeld moet worden bij een (mogelijke) aanval op kwetsbare objecten. Door de aanwezigheid van de zeehaven moet Dordrecht de Europese maritieme wetgeving (neergelegd in de havenbeveiligingswet) volgen. De burgemeester ziet als havenautoriteit toe op de eisen die gesteld zijn aan zeehavengerelateerde bedrijven.

Mochten er signalen van polarisatie en radicalisering komen, dan is het goed om te weten dat de meest betrokken organisaties al werkafspraken hebben gemaakt over de handelswijze. Er is vooralsnog geen aanleiding voor het treffen van nieuwe maatregelen en activiteiten.

Samenvatting doelstellingen IVP3

Centrale doelstelling:

Wat willen we bereiken?
Centrale ambitie: Het realiseren van een veilige stad.
Doelstelling 1: Meer inwoners waarderen Dordrecht (en hun buurt) als een veilige stad.
Doelstelling 2: Inwoners ervaren minder sociale overlast.
Doelstelling 3: Inwoners voelen zich minder bedreigd.
Doelstelling 4: Inwoners ervaren minder overlast van vermogensdelicten.
Doelstelling 5: Inwoners voelen zich minder onveilig en vertonen minder vermijdingsgedrag.
Doelstelling 6: Het beperken van het risico op en het beheersen van calamiteiten, crises en grootschalige verstoringen van de openbare orde.

Doelstellingen uit het programma Veiligheid:

Programma Veiligheid:		
Het realiseren van een veilige stad		
<i>Kerngetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Rapportcijfer veiligheid	6,5	6,7
Sociale overlast	3,0	2,1
Bedreiging	2,1	1,5
Overlast van vermogensdelicten	3,7	3,4
Beleving van onveiligheid	3,6	3,5
Risico op en het voorkomen van calamiteiten, crises en grootschalige verstoringen van de openbare orde	N.v.t.	N.v.t.

Doelstellingen uit Meerjarenprogramma die relevant zijn voor de integrale veiligheid:

Programma Leefbaarheid en stedelijk beheer:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Schaalscore overige overlast	2,5	2,1
Schaalscore verloedering fysieke woonomgeving	5,1	4,8
Programma Jeugd:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
jeugdige zware drinkers	12%	12%
Programma Verkeer en vervoer:		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Schaalscore verkeersoverlast	5,1	4,9
Programma Bestuur en samenwerking		
<i>Kengetallen</i>	<i>Waarde 2009</i>	<i>Streefwaarde 2014</i>
Vertrouwen inwoners in de gemeente	74%	76%

Ambities Veilige woon- en leefomgeving:

Ambities Veilige woon- en leefomgeving	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Schaalscore sociale overlast	3,0	2,1
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Schaalscore overige overlast	2,5	2,1
Schaalscore verloedering fysieke woonomgeving	5,1	4,8
Schaalscore bedreiging	2,1	1,5
Schaalscore overlast van vermogensdelicten	3,7	3,4
Schaalscore beleving van onveiligheid	3,6	3,5

Ambities Bedrijvigheid en veiligheid:

Ambities Bedrijvigheid en veiligheid	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Schaalscore overlast van vermogensdelicten (winkeldiefstallen, diefstallen bedrijventerreinen en zakkenrollerij)	3,7	3,4
Schaalscore beleving van onveiligheid (uitgaansgelegenheden, winkelcentra in de buurt)	3,6	3,5

Ambities Jeugd en veiligheid:

Ambities Jeugd en veiligheid	Score in 2009	Streefwaarde 2014
Percentage mensen dat vindt dat overlast van groepen jongeren vaak voorkomt	19%	15%
Percentage jeugdige zware drinkers	12%	12%

Bijlage 1: Doelbereik IVP2

Thema	Doelstelling	Streef waarden IVP2	Nulwaarde 1-1-2006	Stand 1-1-2010 *= 2009	Ontwikkeling 2006-2010 (realisatie doelen IVP2)
Algemeen	Toename van het veiligheidsgevoel	75%	68%	72%*	+
	Afname van aandeel inwoners dat slachtoffer is van criminaliteit	39%	44%	32%*	++ bereikt
	Vorkomen, reduceren, beheersen fysieke veiligheidsrisico's	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Diefstal	Afname van aantal winkeldiefstallen	350	437	499	-
	Toename van nieuwbouw met Keurmerk Veilig Wonen	2000	0	828	+
	Toename van bestaande bouw met Keurmerk Veilig Wonen	10%	4%	7%	+
	Afname aantal diefstallen op te beveiligen bedrijventerreinen m. 20%	73	91	83	+
	Afname van aantal diefstallen vanaf/uit auto	900	1.101	699	++bereikt
Geweld	Afname van aantal mishandelingen	600	641	500	++bereikt
	Stabilisering van aandeel slachtoffers v. mishandeling op 1%	1%	1%	1%*	++bereikt
	Afname van aantal bedreigingen	200	287	279	+
	Afname van aandeel slachtoffers van bedreiging van 6% naar 3%	3%	6%	4%*	+
	Toename van eerste meldingen huiselijk geweld	600	450	n.b.**	n.b.
	Afname van herhaalde meldingen huiselijk geweld	250	300	n.b.**	n.b.
Jeugd	Afname aantal jeugdige verdachten (OM) 12-24 jaar van 1176 naar 900	900	1176	1020	+
	Afname van aandeel "vaak" jongerenoverlast van 14% n. 10%	10%	14%	14%*	=
Overlast	Afname van indicatorscore overlast	2,5	3,0	3,2*	-
	Afname van aandeel "vaak" vernielingen van 26% naar 20%	20%	26%	33%*	-
	Afname van aantal vernielingen	1000	1311	1457	-
	Afname aandeel "vaak/soms" drugs gerelateerde overlast v. 27% n.20%	20%	27%	n.b.**	Door gewijzigd onderzoek niet meer vergelijkbaar
Verkeer	Afname van indicatorscore verkeersonveiligheid	3,5	3,9	4,0*	-
	Afname van aantal verkeersslachtoffers	188	208	121	++bereikt